Dosarul nr. 5r-4879/2023 4-23109690-12-5r-31072023

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

28 februarie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

Instanța compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecător Natalia Patrașcu

Grefier Vladislav More, Victor Pena

Cu participarea:

Avocatului Sergiu Vasiliu

În lipsa:

Agentului constatator Ion Chelari

Petiționarei Maria Cuzmenco

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, contestația depusă de avocatul Sergiu Vasiliu în interesele lui Cuzmenco Maria împotriva deciziei agentului superior SSS al SP-1 al IP Buiucani al DP mun. Chișinău Ion Chelari din 29.06.2023 pe marginea examinării materialului înregistrat în REI-II cu nr. 9187 din 28.06.2023 prin care s-a dispus încetarea precăutării materialului dat,-

c o n s t a t ă:

La 20.07.2023, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) a parvenit spre examinare în instanţă contestaţia depusă de avocatul Sergiu Vasiliu în interesele lui Cuzmenco Maria împotriva deciziei agentului superior SSS al SP-1 al IP Buiucani al DP mun. Chișinău Ion Chelari din 29.06.2023 pe marginea examinării materialului înregistrat în REI-II cu nr. 9187 din 28.06.2023 prin care s-a dispus încetarea precăutării materialului dat

Prin contestație, reprezentantul, avocatul Sergiu Vasiliu, în interesele lui Cuzmenco Maria a solicitat anularea răspunsului cu nr. 8661 din 30.06.2023, semnat de șeful IP Buiucani al DP mun. Chișinău O. Bîrliba, executor Ion Chelari urmare a examinării plângerii înaintate de Cuzmenco Maria, privind acțiunile ilegale ale lui Țîra Diana și Ion Popa din 13.05.2023 și obligarea agentului constatator de a examina plângerea mult aspectual, obiectiv, cu întocmirea unui proces-verbal de constatare a contravenției și sancționarea persoanelor.

În acest sens s-a invocat faptul că a primit încheierea la 28 iunie 2022, iar în fapt la 6 aprilie 2022 a depus o plângere către IP Botanica în privinţa acţiunilor unei persoane pe nume Ghenadie, pe care victima în anul 2017 l-a ajutat să construiască un centru comercial pe bd. Traian, la intersecţia cu str. Grenoble, pentru care a cheltuit banii proprii în sumă de 60000 lei, din care partea interesată nu i-a achitat nimic victimei, abuzând de încrederea sa, ce constituie o infracţiune prevăzută de art. 190 alin. (1) din Codul penal şi fiind eronat înregistrată în REI-II al IP Botanica.

În motivarea contestației a indicat că, la 23.07.2021 între Cuzmenco Maria Gheorghe și Rusu Nicolae a fost încheiat contractul de locuțiune a bunurilor imobile 5 apartamente și spații nelocative situate în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu nr. 7, contract cu termen de valabilitate până la 24.05.2024. La data de 13.05.2023, intrarea principală și unică în casa de locuit a fost blocată de angajații Agenției de Paza „Combat" (comandantul grupei Erjiu), care aplicând violența fizică și psihică în privința lui Cuzmenco Maria, Cuzmenco Nicolai, Șihova Ana, au interzis accesul în locuință, pe motiv că au încheiat contract de pază cu proprietarul Țîra Diana, care le-a cerut să interzică accesul oricăror persoane în bloc. Mai mult, la fața locului împreună cu colaboratorii Agenției de pază s-a prezentat avocatul Popa Ion, care dirija acțiunile acestora, declarând că el reprezintă proprietarul Țîra Diana, el nu permite accesul oricărei persoane în locuință, iar Cuzmenco Maria să întocmească propuneri/cereri/pretenții în formă scrisă în adresa proprietarului, pe care el le va transmite, după care proprietarul va decide. Ulterior, după intervenția poliției (la fața locului s-au deplasat 2 echipaje BPRO, ulterior a venit inspectorul de sector Ion Chelari), peste circa 4 ore, accesul în locuință a fost permis, însă agenții de pază au rămas la intrarea în bloc, pe scări, continuând să intimideze pe Cuzmenco Maria, membrii familiei acesteia, prin prezența sa, de fiecare dată când intrau/ieșeau din locuință, când au revenit copii de la școală, de fiecare dată când se uitau pe geam, în seara aceleași zile, situația s-a repetat, la fața locului au venit din nou avocatul Popa Ion, împreună cu Țîra Diana, însoțiți de colaboratorii aceleași agenții de pază, care au continuat să insiste față de Cuzmenco Maria și membrii familiei acesteia să părăsească locuințele în care se află în temeiul legal, interziceau accesul în interior, din nou fiind nevoiți să solicite intervenția grupei operative a IP Buiucani. Situația cu prezența agenților de pază particulară „Combat" a durat pe parcursul a 10 zile, deși după intervenția poliției, agenții de pază s-au redislocat la intrarea în curtea blocului. Menționează că la data de 13.05.2023 în curtea blocului s-au mai prezentat câteva persoane necunoscute, probabil executori judecătorești, unul din ei pe nume George Boțan, care însă imediat ce a fost sesizată poliția au dispărut undeva. Acțiunile lui Țîra Diana, ale avocatului Popa Ion și ale agenților de paza particulară „Combat" au fost înregistrate video și pot fi prezentate pentru vizualizare și stabilirea tuturor circumstanțelor ce au importanță pentru cauză. Ofițerul operativ de sector Chelari Ion a intervenit pentru curmarea activității ilegale ale avocatului Ion Popa și agenților de pază, a acumulat material, explicații de la toate persoanele implicate. Însă la numeroase adresări ale Mariei Cuzmenco aceasta pe parcursul a circa 50 zile nu a primit nici un răspuns, iar la data de 05.07.2023 a recepționat o scrisoare cu nr. 8661 din 30.06.2023, semnată de șeful IP Buiucani O.Bîrliba, executor Ion Chelari, prin care Cuzmenco M. era

informată despre faptul că cererea din 28.06.2023 ar fi fost examinată, iar referitor la evenimentele invocate, organul de poliție ar fi ajuns la concluzia lipsei în acțiunile lui Țîra Diana a elementelor constitutive ale componenței de contravenție sau infracțiuni. Consideră răspunsul indicat drept o decizie a agentului constatator prin care s-a dispus a nu începe procesul contravențional, exprimă dezacordul cu această decizie, solicitând anularea ei, obligarea agentului constatator a efectua o veritabilă activitate de examinare a cererii și constatare a faptei contravenționale cu emiterea deciziei privind aplicarea sancțiunii contravenționale în privința lui Țîra Diana, avocatul Ion Popa, iar cu referire la acțiunile colaboratorilor agenției de pază fiind sesizată Procuratura mun. Chișinău. În condițiile existenței unui contract de locațiune valabil, înregistrat la Inspectoratul fiscal, unica modalitate legală de a acționa cu referire la locatari, în cazul neîndeplinirii condițiilor contractuale este prevăzută de Codul civil, Codul de procedură civilă, iar modalitatea prin care Țîra Diana și avocatul Ion Popa s-au înțeles să acționeze, constituie samavolnicie contravențională. Agentului constatator i-au fost prezentate toate înscrisurile, copiile autentificate ale contractelor, extrase din cont care confirmă suportarea tuturor cheltuielilor pentru achitarea serviciilor comunale, telefonie, internet, precum și înregistrări video ale acțiunilor ilegale ale numiților, deși agentul constatator Ion Chelari a fost la fața locului și pe parcursul a circa 3 ore, a văzut personal acțiunile ilegale, intervenind în vederea încetării acestora.

În şedinţă de judecată, avocatul Sergiu Vasiliu în interesele lui Cuzmenco Maria a susținut contestația înaintată din motivele de drept și de fapt menționate și argumentate în aceasta, solicitând admiterea acesteia.

Agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Buiucani al Direcţiei de Poliţie Chişinău, Ion Chelari, fiind citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, fapt confirmat prin prezența avizului poștal de recepție a citației anexat la materialele cauzei (f. d. 9), nu s-a prezentat în instanța de judecată, nu a comunicat motivele neprezentării şi nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Persoana interesată Cuzmenco Maria fiind citată legal despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, fapt confirmat prin prezența avizului poștal de recepție a citației anexat la materialele cauzei (f. d. 11), nu s-a prezentat în instanța de judecată, nu a comunicat motivele neprezentării şi nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, totodată drepturile și interesele acesteia în ședința de judecată sunt apărate și reprezentate de către avocatul Sergiu Vasiliu.

Instanța de judecată precizează că a fost respectată procedura de citare legală întrucât careva erori tehnice în procesul expedierii nu au fost semnalizate, iar această modalitate a fost acceptată de ambele părți şi astfel, prin prisma art. 455 alin. (2) din Codul contravenţional, s-a considerat posibilă examinarea cauzei contravenţionale în lipsa agentului constatator și a contestatarei, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

În subsidiar, instanţa mai precizează că în partea ce ține de citarea participanților, este pertinentă şi jurisprudenţa CtEDO, care în cauza Ponomariov împotriva Ucrainei a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă, iar mai mult, Curtea reaminteşte că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul

cauzei, renunţă, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanţă şi de a se apăra (cauza Poitrimol împotriva Franţei, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31), or atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

Examinând contestaţia depusă de avocatul Sergiu Vasiliu în interesele lui Cuzmenco Maria împotriva deciziei agentului superior SSS al SP-1 al IP Buiucani al DP mun. Chișinău Ion Chelari din 29.06.2023 pe marginea examinării materialului înregistrat în REI-II cu nr. 9187 din 28.06.2023 prin care s-a dispus încetarea precăutării materialului dat, în coroborare cu actele anexate la dosarul contravențional şi opiniile participanţilor în şedinţă, instanța de judecată reține următoarele.

În drept, potrivit art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform art. 448 alin. (1) din acelaşi cod, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul,* dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale, iar termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1 alin.(8) din acelaşi cod.

Potrivit art. 448 alin. (4) din Codul contravenţional, contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, iar în cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Respectiv, instanţa conchide că doar după respectarea exigenţelor expuse supra, intervine dreptul adresării instanței de judecată cu contestarea deciziei asupra unei cauze contravenţionale.

Astfel, instanţa de judecată menţionează că în lipsa unui proces verbal cu privire la contravenţie şi/sau a unei decizii autentice privind (ne)sancţionarea persoanei, constatarea prezenţei/absenţei faptei contravenţionale şi/sau nemijlocit încetarea procesului contravenţional, este imposibilă examinarea contestaţiei înaintate.

Subsecvent, prin prisma Recomandării Curții Supreme de Justiție a RM nr.41 cu privire la aplicarea prevederilor art.448 Cod Contravențional, instanţa constată că decizia agentului constatator asupra cauzei contravenţionale emise în urma examinării cauzei este

un act juridic, care are trăsăturile actului administrativ individual şi produce efecte juridice concrete, iar actele juridice cu privire la rezultatele acestei activităţi procesuale trebuie să corespundă cerinţelor caracteristice actelor administrative individuale, o condiţie fiind în opinia instanţei caracterul autentic al actului contestat.

La fel, instanţa precizează că cercul subiecţilor care sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale este unul limitat la contravenient, victimă sau reprezentantul acestora şi procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională.

În aceste condiţii, instanţa atestă conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, că dreptul de acces la justiție nu este unul absolut, fiind admise anumite restricții cu condiția ca acestea să fie reglementate de lege, să urmărească un interes legitim și să asigure un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform art. 453 lit. a) Cod Contravenţional, judecătorul verifică competenţa şi, după caz, dispune remiterea după competenţă a dosarului cu privire la contravenţie.

Potrivit normelor prevăzute supra, cercul subiecţilor care pot contesta o decizie într-o cauză contravenţională este restrâns, iar prin urmare doar subiecţii nominalizaţi ar putea contesta doar o decizie a agentului constatator.

În acelaşi timp, se reține că petiţionara Cuzmenco Maria a solicitat identificarea cetățenilor care forțat insistă să părăsească încăperea de locuit din str. Bănulescu Bodoni 7, mun. Chișinău, pe faptul dobândirii bunurilor sale prin abuz de încredere, iar în aceste condiţii statutul petiţionarei în acest caz este al unei victime, dar care nu a fost recunoscută oficial într-o calitate, nu a fost audiată în modul respectiv şi care nu se încadrează în limitele prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, din argumentele expuse infra.

Esenţial în cauza examinată, în opinia instanţei, este faptul că petiţionara Cuzmenco Maria nu a depus totuşi o contestație împotriva unei decizii autentice, iar din materialele cauzei nici nu se atestă nici verificarea legalităţii de către procuror a acţiunilor agentului constatator şi a încheierilor adoptate în contextul controlului procedurii de primire, înregistrare, evidenţă şi examinare a sesizărilor şi a altor informaţii cu privire la infracţiuni, or procurorul este o persoană împuternicită în sensul contestării deciziei contravenţionale sau eventual apt să emită anume o decizie autentică, să oblige agentul constatator la efectuarea unei investigaţii eficiente etc.

Respectiv, la caz, instanţa de judecată menţionează că în lipsa unui act de verificare din partea procurorului a materialului înregistrat în Registrul cu privire la alte informaţii cu privire la infracţiuni nr. II, cu nr. 9187 din 28.06.2023 şi în lipsa iniţierii de facto de către agentul constatator a unei cauze contravenţionale în privinţa căreia ultimul urma să se expună clar doar printr-o decizie autentică (de sancţionare, de încetare sau de remitere unei alte autorităţi competente, indiferent dacă a fost inclusă sau nu într-un proces verbal cu privire la contravenţie), instanţa consideră imposibil examinarea contestaţiei înaintate, urmând a fi respinsă ca inadmisibilă, fiind necesară atât dispunerea controlului examinării de către un procuror desemnat responsabil de verificarea respectării exigenţelor legislaţiei de către angajaţii poliţiei, la examinarea sesizării depuse

de Cuzmenco Maria la data de 28.06.2023, cât şi impunerea adoptării unei decizii autentice, pe marginea sesizării depuse.

De altfel, anume din aceste considerente expuse, prin Legea 102 din 14 aprilie 2022, art.212, în vigoare din 20 aprilie 2022 au fost admise modificările procesuale prin introducerea alin. (3^1) la art. 396 din Codul contravenţional, în conformitate cu care procurorul este în drept să verifice legalitatea acțiunilor agentului constatator din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, ale Centrului Național Anticorupție, ale Serviciului Vamal sau ale Serviciului Fiscal de Stat la înregistrarea sesizărilor despre săvârșirea contravențiilor și, în urma verificării efectuate, după caz, să pornească procesul contravențional sau să atace decizia agentului constatator în instanța de judecată.

În acelaşi context, judecătorul precizează că potrivit art. 52 alin. (1), pct. 4) din Codul de procedură penală, procurorul, în limita competenţei sale materiale şi teritoriale controlează permanent executarea procedurii de primire şi înregistrare a sesizărilor privind infracţiunile, iar conform prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2021 cu privire la a activitatea Poliţiei şi statutul poliţistului, controlul asupra activităţii poliţiei este exercitat inclusiv de procuratură, în temeiul şi în limitele prevăzute de legislaţie.

De asemenea, în conformitate cu art. 386 alin. (2) lit. a), e), f) din Codul contravenţional, procurorul este în drept să pornească procesul contravenţional, să verifice legalitatea acţiunilor agentului constatator conform prevederilor art. 396 alin. (3^1) din acelaşi cod.

În aceeași ordine de idei, instanța de judecată mai precizează că, potrivit art. 374 alin. (2^1) din Codul contravențional, procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei, iar articolul 447^1 alin. (2) din Codul contravențional prevede că, după examinarea cauzei contravenţionale, agentul constatator, autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza), după caz, emite decizia asupra cauzei, iar în cazul comisiei administrative asupra cauzei contravenţionale, decizia se adoptă sub formă de hotărâre, totodată conținutul obligatoriu al deciziei emise de către agentul constatator, fiind reglementat exhaustiv de către prevederile alin. (3) al ultimului articol.

Respectiv, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit, că o decizie a agentului constatator pe marginea sesizării depuse de petiţionară nu se atestă de facto la cauza remisă în instanţă, fiind relevată din materialele cauzei doar un act neprevăzut de lege, denumit „*decizie pe rezultatul examinării materialului înregistrat în REI-II cu nr. 9187 din 28.06.2023*”, prin care „***se propune de încetat precăutarea pe cazul dat şi de remis materialul în arhiva IP Buiucani***”, semnată de agentul constatator Ion Chelari.

Astfel, instanța de judecată statuează şi reiterează că potrivit prevederilor din Codul contravențional, nu se atestă o asemenea posibilitate de emitere a unei soluții de propunere de a opri examinarea de mai departe a informației, emisă printr-o încheiere, or reiterând cele expuse supra, finalitatea oricărui proces contravențional este prevăzută exhaustiv sub forma de emitere a unei decizii, legiuitorul stabilind expres doar două posibilități de soluționare a materialului contravențional: 1) încetarea procesului contravenţional şi/sau 2) stabilirea vinovăţiei persoanei privind săvârşirea contravenţiei

imputate şi, după caz, aplicarea sancţiunii contravenţionale, iar *a contrario*, potrivit înscrisurilor prezentate, agentul constatator de fapt nu a emis nici una dintre aceste soluții şi prin urmare la acest moment, încă nu a soluţionat cauza iniţiată în temeiul plângerii/cererii victimei.

La fel, instanţa mai reiterează că examinarea cauzei contravenționale, ca fază a procedurii contravenționale, se finalizează cu aducerea la cunoștința părților interesate a deciziei emise, în modul stabilit de lege şi doar odată cu aducerea la cunoștință a actului juridic prin care este aplicată sancțiunea contravențională, persoana are dreptul de a ataca actul juridic respectiv, fie prin depunerea contestației sau cu recurs în cazul emiterii unei hotărâri judecătorești.

Pe cale de consecinţă, instanţa de judecată ajunge la concluzia că, întreg materialul nr. 9187 din 28.06.2023 împreună cu contestaţia depusă de către avocatul Sergiu Vasiliu în interesele lui Cuzmenco Maria împotriva deciziei agentului superior SSS al SP-1 al IP Buiucani al DP mun. Chișinău Ion Chelari din 29.06.2023 pe marginea examinării materialului înregistrat în REI-II cu nr. 9187 din 28.06.2023 prin care s-a dispus încetarea precăutării materialului dat, ultimul fiind de altfel obligat să se conformeze normelor de drept enunţate anterior, ***necesită în mod obligatoriu ca să fie transmise unui procuror desemnat responsabil de controlul respectării exigenţelor legislaţiei de către angajaţii poliţiei, în scopul verificării procedurii de examinare a sesizării depuse de Cuzmenco Maria la data de 28.06.2023.***

În acest context, instanța reține că, contestaţia depusă de avocatul Sergiu Vasiliu în interesele lui Cuzmenco Maria împotriva deciziei agentului superior SSS al SP-1 al IP Buiucani al DP mun. Chișinău Ion Chelari din 29.06.2023 pe marginea examinării materialului înregistrat în REI-II cu nr. 9187 din 28.06.2023 prin care s-a dispus încetarea precăutării materialului dat, urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 448, 460, 462 şi 463 din Codul contravențional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge contestația depusă de avocatul Sergiu Vasiliu, în interesele lui ***Cuzmenco Maria*** împotriva deciziei agentului superior SSS al SP-1 al IP Buiucani al DP mun. Chișinău Ion Chelari din 29.06.2023 pe marginea examinării materialului înregistrat în REI-II cu nr. 9187 din 28.06.2023 prin care s-a dispus încetarea precăutării materialului dat, ca fiind inadmisibilă.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 (cincisprezece) zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecătorul **Natalia Patrașcu**